

PIVNÍ SUVENÝRY

Sekce sběratelů pivních suvenýrů patří v rámci KSK mezi tři největší obory - vedle modelů a pohlednic. Toto je patrné i na návštěvnosti setkání sběratelů pivních suvenýrů. Vývoj sběratelství pivních suvenýrů od prvního hodnocení v r. 1974 do současnosti je velmi dynamický. V roce 1974 byly sestaveny žebříčky pouze u etiket a tácků a orientačně byly uvedeny sbírky pivovarských odznaků, pohlednic, kalendářů a prospektů.

V druhém ročníku akce Sběratelství v r. 1976 už bylo zpracováno víc než 110 dotazníků pro etikety a 50 dotazníků pro tácky. V dalších ročnících akce Sběratelství byly žebříčky pivních etiket a tácků rozšířeny o další obory - plechovky, sklenice, cedule, korunky a láhve. V této době byl nejvyšší zájem sběratelů o pivní plechovky a láhve. V období od poslední akce Sběratelství v r. 2009 do současnosti naopak zájem o pivní plechovky neustále upadá a počet sběratelů se snížil z 13 na 10. Při minulé akci Sběratelství 2009 bylo z údajů získaných z členského adresáře zjištěno, že sběratelé pivních suvenýrů se věnují 33 oborům. Při akci Sběratelství 2012 byly použity údaje o sbírkách jen z nového členského adresáře a bylo zjištěno, že v současné době se sběratelé pivních suvenýrů věnují 37 oborům.

Sběratelé pivních suvenýrů patří mezi sběrateli mezi ty nejaktivnější. Sdružují se v 18 klubech po celé republice a od r. 2010 nesou nový název a sice České sdružení klubů historie pivovarnictví, v jehož čele stojí Rada sdružení, kde má KSK svého zástupce p. Petra Nahodila, který zastává funkci předsedy Rady sdružení. Rada koordinuje termíny výměnných setkání sběratelů. Uděluje ocenění „ZLATÝ KORBEL“ pivovarům, institucím, klubům a jednotlivcům. Toto ocenění získal Klub sběratelů kuriozit a dále předseda KSK p. Ladislav Likler za jeho dlouholetý přínos pro sběratelské hnutí. Pánové Petr Nahodil, Vlastimil Cířka a Václav Soukup za aktivní práci pro sběratelství. Propaguje sběratelství pivních suvenýrů a historii pivovarnictví v médiích. Sdružení vydává velmi kvalitní a mezi sběrateli oblíbený časopis Svět piva, jehož šéfredaktorem je Ing. Jaroslav Řehůřek. Ještě bych se zmínil o záslužné činnosti ostravského klubu sběratelů pivních suvenýrů vedeným Ing. Jiří Kozlem, který vydává pro sběratele katalogy pivních etiket. Dále je mezi sběrateli pivovarských suvenýrů znám rovněž velmi kvalitně zpracovaný zpravodaj pro sběratele pivovarských suvenýrů Rytíř, vydávaný Rytíř klubem v Jirkově. V obou zmiňovaných časopisech vycházejí kromě zajímavých článků a nejrůznějších informací i přehledy o vydávaných nových etiketách a dalších novinkách v oblasti pivních suvenýrů. V poslední době se stále větší oblibě těší u našich sběratelů i slovenský časopis pro sběratele pivovarských suvenýrů „PIVNÉ HOBBY“. Časopis vydává Slovenská asociace historie pivovarnictví (SAHP) a je obsahově na velmi vysoké úrovni. Jeho odběratelé získávají podrobný přehled o sběratelství pivních suvenýrů na Slovensku. Ještě na Slovensku vychází zpravodaj „Pivoviny“, který vydává Danubius klub Bratislava.

V letošním ročníku akce Sběratelství 2012 je potřetí použito údajů o velikostech sbírek uvedených jednotlivými sběrateli v Členském adresáři. Dotazníky nebyly rozesílány.

Podle 16. adresáře se sběratelstvím pivních suvenýrů zabývá celkem 94 sběratelů, což je o 17 sběratelů méně než v roce 2009. Z toho nejvíce jsou zastoupeni sběratelé pivních etiket, kterých je 50. I v tomto největším uskupení sběratelů došlo během tří let k snížení jejich počtu o 10. Svoje sbírky většinou rozdělují na ČR+SR a cizinu. U našich pivních etiket ještě sleduje i velikost sbírek starých etiket do r. 1948. Údaje o počtu starých etiket do r. 1948 uvedlo v adresáři jen 9 sběratelů. Škoda, že údaje o etiketách do r. 1948 neuvádí většina sběratelů sbírajících jen naše pivní etikety, neboť určitě tyto etikety se ve sbírkách vyskytují.

Srovnání velikosti sbírek PE

Etikety celkem:

2009		2012	
1. Antonín Tupý, Ústí n.L.	402 835 nečlen	1. Václav Honzejek, Ústí n.L.	295 123
2. Bohumil Douša, Praha 10	379 847	2. Petr Langner, Chotěvice	243 000
3. Josef Němec, Ústí n.L.	315 816 nečlen	3. Oldřich Kožuch, Přerov	150 000
4. Petr Langner, Chotěvice	225 000	4. Jaroslav Prokůpek, Rožnov	110 000
5. Václav Honzejek, Ústí n.L.	220 000	5. Ladislav Engelthaler, Senomaty	92 520

V tomto srovnání je u nečlenů KSK uvedena poznámka nečlen. Z celkového počtu 50 sběratelů pivních etiket je 29 sběratelů, jež sbírají pouze etikety ČR a SR.

Etikety ČR a SR celkem:

2009		2012	
1. Josef Rejlek, Soběslav	30 000	1. Evžen Erzigoj, Praha 10	40 000
2. Jan Pechánek, Čelákovice	25 500	2. Josef Rejlek, Soběslav	30 000
3. Evžen Erzigoj, Praha 10	20 000	3. Jan Zmidloch, Brno	22 753
4. Jaroslav Tatiček, Blažkov	19 600	4. Václav Honzejek, Ústí n.L.	21 450
5. Jan Zralý, Hradec Králové	19 500	5. Jan Zralý, Hradec Králové	20 000

Sběratelé našich etiket ve svých sbírkách sledují počty starých etiket do r. 1948. Je škoda, že jen devět sběratelů uvedlo v adresáři počty těchto etiket. Určitě má tyto etikety ve svých sbírkách daleko větší počet sběratelů.

Čs. etikety do r. 1948:

2009		2012	
1. Vladimír Steiner, Plzeň	4 610	1. Vladimír Steiner, Plzeň	4 930
2. Oldřich Kožuch, Přerov	2 400	2. Oldřich Kožuch, Přerov	2 400
3. Jan Pechánek, Čelákovice	1 000	3. Václav Honzejek, Ústí n.L.	1 694
4. Radim Novák, Slavičín	958	4. Jan Zmidloch, Brno	1 283
5. Václav Honzejek, Ústí n. L.	645	5. Radim Novák, Slavičín	1 150

Z přehledů sběratelů pivních etiket vyplývá, že největší sbírkou pivních etiket v rámci KSK je vyhodnocena velmi kvalitní sbírka pivních etiket p. Ing. Václava Honzejka z Ústí nad Labem. Pozornost si samozřejmě zaslouží i sbírka Ing. Vladimíra Steinera z Plzně, který je v žebříčku sběratelů čs. etiket do r. 1948 v obou přehledech na prvním místě. Jeho sbírka byla v akci Sběratelství v r. 1997 oceněna diplomem za největší sbírku starých etiket.

Dalším oborem, kterým se zabývá v rámci sekce pivních suvenýrů KSK 27 sběratelů, jsou pivní tácky. Oproti akci Sběratelství 2009 se počet sběratelů zabývajících se tímto oborem snížil o 3. U sběratelů pivních tácků převládají různé specializace, neboť tento obor je dosti náročný na dostatek místa. V rámci KSK se největší sbírkou co do počtu pyšní p. Jaroslav Štěrba z Moravské Třebové. Jeho sbírka v akcích Sběratelství 2006 a 2009 obdržela diplom za největší sbírku.

Pivní tácky:

2009		2012	
1. Miloš Kabát , Praha	81 800 nečlen	1. Jaroslav Štěrba, Mor. Třebová	80 000
2. Jaroslav Štěrba, Mor. Třebová	70 000	2. Bedřich Švehla, Plzeň	49 950
3. Vladimír Linhart, Praha 7	39 240	3. Vladimír Linhart, Praha 7	41 336
4. Jiří Charvát, Napajedla	20 000	4. Jiří Charvát, Napajedla	22 000
5. Vlastimil Cífka, Mělník	8 300	5. Zdeněk Ševčík, Zlín	12 420

Třetím oborem, co do počtu sběratelů v rámci pivní sekce, jsou sběratelé starých pivních lahví. Tímto sběratelským oborem se podle adresáře zabývá 22 sběratelů. U tohoto oboru počet sběratelů zůstal stejný. Jak bude z níže uvedených přehledů na první pohled patrné, tak tomuto oboru nadále vévodí pan Jiří Drvola z Příbrami se svými 8 461 ks pivních lahví. Jeho sbírka se za hodnocené období rozrostla o 431 ks. V jeho sbírce jsou opravdové unikáty a sbírka jako celek patří i mezi světovou špičku. Po právu byl také v akci Sběratelství v letech 1997, 2003, 2006 a 2009 jeho sbírce udělen diplom za největší sbírku.

Pivní láhve:

2009		2012	
1. Jiří Drvola, Příbram	8 030	1. Jiří Drvola, Příbram	8 461
2. Jaroslav Štěrba, Mor. Třebová	3 500	2. Jaroslav Štěrba, Mor. Třebová	3 500
3. Jaroslav Dupák, Příbram VIII	1 100	3. Ondřej Vrábel, Vsetín	1 150
4. Ondřej Vrábel, Vsetín	1 100	4. Jaroslav Dupák, Příbram VII	1 000
5. Miloš Kotrba, Ořech	1 000	5. Miroslav Kekrt, Liberec 1	1 000

Dalším oborem sekce pivních suvenýrů jsou pivní plechovky, kterým se věnuje v rámci sekce 10 sběratelů. Oproti minulé akci Sběratelství 2009 je to úbytek o 3 sběratele. K

tomuto oboru jsou zároveň přidruženy limonádové plechovky, neboť většina sběratelů ve svých začátcích sbírala oba druhy plechovek. Limonádové plechovky jako svůj sběratelský obor v adresáři uvedlo 4 sběratelé, což je také o dva méně než minule. Vzhledem k tomu, že tento obor je opravdu nesmírně náročný na místo, řada sběratelů časem limonádové plechovky přestala sbírat. Někteří sběratelé se začali specializovat a sbírají např. jen určitý stát nebo přešli na velmi obtížnou kategorii, která vznikla ve Spojených státech amerických. Jedná se o kategorii OC/OC, kde ve sbírce je zastoupená jedna plechovka z každé země. Absolutní špičku v této kategorii tvoří sbírka Václava Soukupa z Prahy, který je zároveň i jediným členem v americkém klubu sdružujícím sběratele této kategorie. Dle Adresáře má Václav Soukup ve své sbírce 242 plechovek jednotlivých států. Za tuto sbírku v akci Sběratelství 2000 získal diplom za pozoruhodnou sbírku. Ve sledovaném období se objevily dvě nové kategorie sbírání pivních plechovek a sice OC/O CITY (jedna plechovka/jedno město) a OC/O Mountain (jedna plechovka/jedna hora nebo pohoří). I těmito dvěma novými kategoriím sběratelství se věnuje p. Václav Soukup. Kromě tohoto je Václav Soukup majitelem dvou diplomů za největší sbírku pivních plechovek z let 1988 a 1997. Další špičková specializovaná sbírka je sbírka našich pivních plechovek, kde k úplnosti sbírky chybí jen několik ks, kterou vlastní Milan Eisner. Sbírkou nyní dle údajů z adresáře obsahuje 1 100 plechovek I tato sbírka v r. 2000 získala diplom za pozoruhodnou sbírku. Ve sledovaném období do KSK vstoupil p. Robert Sklenář z Prahy a jeho sbírka obsahuje 17 000 plechovek z celého světa. Jinak můžeme konstatovat, že v hodnoceném období zájem o sběratelství pivních plechovek spíše klesá o čemž svědčí neustálý úbytek sběratelů věnujícím se tomuto oboru. Na setkáních sběratelů se objevují začínající sběratelé jen velmi vzácně.

Pivní plechovky:

2009		2012	
1. Robert Sklenář, Praha 8	17 000	1. Robert Sklenář, Obříství	17 000
2. Vlastimil Cífka, Mělník	10 300	2. Vlastimil Cífka, Mělník	13 000
3. Vladimír Menšík, Vsetín	7 750	3. Vladimír Menšík, Vsetín	8 030
4. Marian Tokoš, Skalica	5 500	4. Václav Soukup, Praha 5	5 700
5. Petr Nahodil, Praha 5	4 200	5. Petr Nahodil, Praha 5	4 550

Limonádové plechovky:

2009		2012	
1. Vlastimil Cífka, Mělník	6 200	1. Vlastimil Cífka, Mělník	6 500
2. Marian Tokoš, Skalica	3 050	2. Ludvík Masař, Dolní Lhota	1 800
3. Jan Cvrkal, Tišnov	1 200	3. Petr Nahodil, Praha 5	1 100
4. Petr Nahodil, Praha 5	1 100	4. Zdeněk Ircing, Praha 3	1 000

5. Zdeněk Ircing, Praha 3 1 000

Korunkové uzávěry jsou další obor v rámci sekce pivních suvenýrů. Tento obor si jako svůj sběratelský koníček vybralo 10 sběratelů, což je o 2 sběratele méně než v roce 2009. Jako do všech oborů lidské činnosti, tak i do výroby korunkových uzávěrů se promítly nové technologie, zejména možnosti potisku. A tak se objevují na korunkách např. znaky fotbalových klubů, spoře oblečené ženy, městské znaky, fotografie zámků a hradů a mnoho dalších námětů. Do současné doby v tomto sběratelském oboru získali diplom za největší sbírku v r. 1997 Štěpán Kraml a v r. 2000 Mgr. František Žváček.

Korunkové uzávěry:

2009		2012	
1. František Žváček, Brno	30 000	1. František Žváček, Brno	30 000
2. Lubor Horal, Topolnica	27 320	2. Vlastimil Cífk, Mělník	7 000
3. Alois Klenovec, Plzeň	7 000	3. Alois Klenovec, Plzeň	7 000
4. Vlastimil Cífk, Mělník	6 800	4. Milan Rose, Praha 9,	5 100
5. Marian Tokoš, Skalica	2 500	5. Josef Rejlek, Soběslav	2 640

Pivovarské cedule jsou velmi specializovaným oborem, který si podle adresáře jako svůj sběratelský obor uvedlo 7 sběratelů, což je o 1 více než při akci Sběratelství 2009. Získávání nových přírůstků do sbírek je v současné době opravdu velmi obtížnou záležitostí. V tomto oboru se pyšní největší sbírkou Ing. Vladimír Steiner z Plzně.

Pivovarské cedule:

2009		2012	
1. Vladimír Steiner, Plzeň	517	1. Vladimír Steiner, Plzeň	542
2. Vladimír Menšík, Vsetín	326	2. Vladimír Menšík, Vsetín	336
3. Jiří Charvát, Napajedla	100	3. Jiří Charvát, Napajedla	160
4. Marian Tokoš, Skalica	60	4. Vladimír Pargač, Studénka	15
5. Oldřich Kožuch, Přerov	neuvedl počet	5. Miroslav Kekrt, Liberec	15

U dalších oborů, kterými se sběratelé sekce pivních suvenýrů zabývají, uvádíme pouze srovnávací přehledy akce Sběratelství 2009 s akcí Sběratelství 2012. Jedná se o níže uvedené obory:

Korbele. sklenice a püllitry r.2009

1. Anton Kollár, Brno	1 200
2. Vladimír Pazourek, Nová Ves	550

Korbele. sklenice a püllitry r.2012

1. Vladimír Pazourek, Nová Ves	1 279
2. Vladimír Menšík, Vsetín	512

3. Martin Vrba, Praha 3	550
4. Vladimír Menšík, Vsetín	507
5. Rudolf Suk, Dvůr Králové	458

3. Rudolf Suk, Dvůr Králové	458
4. Miloš Kotrba, Ořech	320
5. Vlastimil Cífka, Mělník	300

Pohledy pivovarů r. 2009

1. Vladimír Steiner, Plzeň	1 611
2. Oldřich Kožuch, Přerov	1 520
3. Vladimír Linhart, Praha 7	1 290
4. Jan Zmidloch, Brno 2	438
5. Vlastimil Cífka, Mělník	300

Pohledy pivovarů r. 2012

1. Vladimír Steiner, Plzeň	1 750
2. Oldřich Kožuch, Přerov	1 520
3. Vladimír Linhart, Praha 7	1 348
4. Ondřej Vrábek, Vsetín	660
5. Jan Zmidloch, Brno	460

Pivovarské kalendářiky r. 2009

1. Petr Nahodil, Praha 5	1 259
2. Vladimír Linhart, Praha 7	843
3. Vlastimil Cífka, Mělník	770
4. Jana Francová, Praha 6	550
5. Marian Tokoš, Skalica	320

Pivovarské kalendářiky r. 2012

1. Vladimír Linhart, Praha 7	2 443
2. Petr Nahodil, Praha 5	2 116
3. Vlastimil Cífka, Mělník	1 820
4. Jana Francová, Praha 6	784
5. Josef Rejlek, Soběslav	390

Otvíráky r. 2009

1. Jaroslav Ondráček, Šumperk	1 029
2. Anton Kollár, Brno	950
3. Petr Šindelář, Brnířov	200
4. Jiří Charvát, Napajedla	100
5. Marian Tokoš, Skalica	45

Otvíráky r. 2012

1. Jaroslav Ondráček, Šumperk	1 432
2. Jiří Charvát, Napajedla	600
3. Petr Šindelář, Brnířov	300
4. Petr Nahodil, Praha 5	30
5. Vlastimil Cífka, Mělník	počet neuvedl

U dalších oborů v rámci sekce pivních suvenýrů uvedeme z důvodu malého počtu sběratelů pouze obor, počet sběratelů a největší sbírku v daném oboru.

Faktury a dopisní papíry - 2 sběratelé – Jan Zmidloch, Brno 2 – 537 ks, **Účtenky** - 5 sběratelů - Jan Zmidloch, Brno 2 – 1 416 ks, **Pivovarské známky** - 3 sběratelé - Jaroslav Vrba, Praha 6 - 40 ks, **Soudky 2l – 10l** - 3 sběratelé - Vlastimil Cífka, Mělník - 730 ks, **Publikace o pivovarech** -1 sběratel - Josef Ptáček, Dobruška 80 ks, **Pivovarské odznaky** - 1 sběratel – Zdeněk Formánek – neuvedl počet, **Pivovarské kamióny** - 2 sběratelé - Miloš Wokoun, Praha 10 - 550 ks, **Dokumentace pivovarů a sladoven** – 2 sběratelé – Luboš Koláček, Olovnice – 1 a Jan Zmidloch, Brno – neuvedl počet, **Pivní stáčečky** – 2 sběratelé – Rudolf Suk, Dvůr Králové – 40 ks, **Fotografie pivovarů** – 2 sběratelé Jan Zmidloch, Brno 2 – 1582, **Pivní ohříváčky** – Miloš Kotrba, Ořech – 100, **Kuličková pera s potiskem pivovarů** – 2 sběratelé – Josef Rejlek, Soběslav – 200 a Vlastimil Cífka, Mělník – neuvedl počet.

Jinak máme v sekci po jednom sběrateli netradičních oborů jako jsou: **Pivovarské akcie**

– Oldřich Kožuch, Přerov – neuvedl počet, **Telefonní karty s pivní tematikou** – Oldřich Kožuch, Přerov – neuvedl počet, **Stojánky na pivní tácky** – Josef Rejlek, Soběslav – 200 ks, **Fotografie pivovarů** – Jan Zmidloch, Brno 2 – 1582, **Pivní samolepky** – Vlastimil Cífka, Mělník – neuvedl počet, **Dřevěné pivní sudy a tlakovací zařízení** – Ondřej Vrábek, Vsetín – 12 ks, **Vizitky s pivní tematikou** – Vladimír Linhart, Praha 7 – 1 096 ks, **Tašky** – Vlastimil Cífka, Mělník – neuvedl počet, **Porcelánové tácky** – Ladislav Hertl, Praha 4 – 11, **Zapalovače s potiskem** – Vlastimil Cífka, Mělník – počet neuvedl, **Hrací karty** – Vlastimil Cífka, Mělník – počet neuvedl, **PF pivovarů** – Vladimír Linhart, Praha 7, - 121, **Pivovarská muzea** – František Strnad, Železná Ruda – 1.

V dnešním článku, kde Vás, čtenáře Sběratele, seznamujeme s přehledy o velikostech sbírek členů sekce pivních suvenýrů samozřejmě nejsou uvedeny celé žebříčky jednotlivých oborů. Ty úplně budou postupně zveřejňovány na klubových internetových stránkách, které najdete na adrese www.sberatel-ksk.cz.

Závěrem bych se chtěl jen malinko zamyslet nad tím, jaké jsme z letošní akce Sběratelství získali zkušenosti. V letošní akci Sběratelství jsme již potřetí nerozesílali dotazník a veškeré údaje pro sestavení žebříčků sběratelů jednotlivých oborů jsme čerpali z členského adresáře. Je však škoda, že poměrně dost sběratelů sice uvedla do adresáře svoje obory, kterým se věnují, ale nenapsali údaje o velikostech svých sbírek. Proto se určitě najdou sběratelé, kteří si po přečtení žebříčků řeknou, ale já mám ve své sbírce více kusů. Bohužel toto si měli uvědomit, když vyplňovali dotazníky potřebné pro sestavení adresáře. Proto doufáme, že napříště uvedou o svých sbírkách přesnější údaje a tím si otevrou cestu i k získání ocenění jejich sbírky formou udělení diplomu za největší sbírku nebo pozoruhodnou sbírku. Ze zpracovaných přehledů je hned na první pohled patrné, že u převážné většiny oborů došlo za sledované období k nárůstům počtů v jednotlivých sbírkách. Potěšující je skutečnost, že od minulé akce Sběratelství 2009 do současnosti vzrostl počet oborů, kterým se sběratelé pivních suvenýrů věnují z 32 na 37. V porovnání s údaji, které uvádí SAHP (Slovenská asociace historie pivovarnictví) máme ještě značné rezervy, neboť členové slovenských klubů sběratelů pivních suvenýrů se věnují 114 sběratelským oborům. Co nás ovšem netěší je již 9 let trvající trend v poklesu počtu členů věnujícím se sbírání pivovarských suvenýrů. Samozřejmě, že přicházejí noví členové, ale to nestačí pokrýt úbytek. Zvláště chybí zájem mladých začínajících sběratelů. Takže členská základna nám dost stárne a řada našich velmi dobrých sběratelů nás již opustila navždy. Jen výjimečně mají svého následovníka. Většinou tomu tak není. A druhá věc, která nás hodně trápí, je skutečnost, že někteří sběratelé si ze svého koníčka udělali velmi výnosnou živnost. Často se na setkáních sběratelů tito lidé objevují s velkým množstvím novinek a tyto potom velmi předražené prodávají. Každý sběratel si je vědom toho, že vše má svou cenu a rád zaplatí za novinky cenu rozumnou. Je na nás všech sběratelích, zda budeme tyto překupníky podporovat tím, že jejich předražené etikety budeme kupovat. Často slýchávám v pivovarech, že sběratelé, kterým dali etikety

s nimi kšeftují a že toto nehodlají podporovat.

Vzhledem k tomu, že na výměnných setkáních se pravidelně objevuje velké množství nových pivních etiket a dalších pivovarských suvenýrů je předpoklad, že sbírky našich členů nadále utěšeně porostou. Do dalšího období přejeme všem členům, aby jim sběratelsví přinášelo nejen radost, ale i poznání z každého nového přírůstku.

Petr Nahodil